

1

A Budapest Környéki Törvényszék a **Tóthné dr. Pintér Matild ügyvéd** (1253. Budapest, Pf.83) által képviselt _____) **felperesnek** –
a **Ügyvédi Iroda** (ügyintéző _____ ügyvéd _____) által képviselt **Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.** (1095 Budapest, Lehner Ödön fasor 9.) **I. rendű alperes** és a **Ügyvédi Iroda** (kijelölt ügyintéző: _____) által képviselt **Lombard Zala Zrt.** (8360. Keszthely, Pethő utca 6.) **II. rendű alperes** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indított perében meghozta az alábbi

RÉSZ- KÖZBENSŐ ÍTÉLETET

A bíróság megállapítja, hogy az I. rendű alperes jogelődje, a K&H Pannonlízings Pénzügyi Szolgáltató Holding Zrt. kölcsönnyújtó és a felperes mint adós között 2006. november 30. napján gépjármű megvásárlására létrejött kölcsönszerződés részét képező 2006. január 01. napjától hatályos Általános Szerződési Feltételek – Gépjármű vásárlási kölcsönhöz 8.2. pontjának alábbi rendelkezése: „az árfolyamváltozás kockázatát az ügyfél köteles viselni” - tisztességtelen, emiatt semmis.

A bíróság a II. rendű alperest a fentiek türéseire kötelezte.

A bíróság a felperesnek a szerződés létre nem jöttére, valamint a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló fentieket meghaladó kereseti kérelmét elutasítja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Budapest Környéki Törvényszéken kell előterjeszteni a Fővárosi Ítéltáblához címezve.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a jogi képviselet az Ítéltábla előtti eljárásban kötelező az ítélet, valamint az ügy érdemében hozott végzések elleni fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára. A jogi képviselő közreműködés nélkül eljáró fél fellebbezése hatálytalan, a bíróság a fellebbezést hivatalból elutasítja.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, csak az ítélet indokolása ellen irányul vagy a felek ezt kérték. A fellebbező fél azonban a fenti esetekben is kérheti a fellebbezésében a tárgyalás tartását.

Indokolás

A bíróság a felperes személyes előadása, a felek által becsatolt iratok, a perben meghallgatott _____ munkavállalása, valamint a 2006. november 30. napján kelt egyedi kölcsönszerződés és az Általános Szerződési Feltételek alapján az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes és az alperes jogelődje, a K&H Pannonlízings Pénzügyi Szolgáltató Holding Zrt. 2006. november 30. napján gépjármű vásárlási kölcsönszerződést kötöttek, melynek célja az volt, hogy a

felperes az Kft. () autókereskedésben megvásárolja a típusú 2006. gyártási idejű személygépjárművet bruttó 3.869.000,- Forint vételár ellenében.

A Felperes a gépjárműhöz saját erőként 458.260,- forintot bocsátott rendelkezésre, így a vételár és a saját erő különbözetét jelentő 3.410.740,- Forint kölcsön feltételeinél feltüntetésre került, hogy annak összege és devizaneme 19.601,95 CHF. A deviza elfogadáskori árfolyama 174,00 HUF/CHF, a kamat mértéke évi 7,71 %, a referencia kamatláb mértéke az elfogadás időpontjában 3 hónapos CHF LIBOR , 1.620 %, a törlesztőrészletek száma, összege 1 – 120 hónapig 40.883,- forint és az 234,96 CHF-nak felel meg. A szerződésen feltüntetésre került, hogy a 3.410.740,- Forint kölcsön összege 2006. december 19. napján a folyósítás időpontjakor 21.860,92 ,- CHF volt. Rögzítésre került, hogy a törlesztő részletek összege az ÁSZF 9. pontja szerint változhat. A megfizetés forintban történik, esedékessége a mellékelt törlesztési ütemezés szerint. A kölcsön végső lejáratának időpontjaként a Felek 2016. december 01. napját jelölték meg. A teljes hiteldíjmutató 8,60 %-ban lett meghatározva.

A szerződésben feltüntetésre került, hogy a THM meghatározása a 41/1997. Korm.rendelet 11/B.§ (1) szakasza szerint a forint fizetések alapján történt. A forint fizetések meghatározásánál figyelembe vett devizaárfolyam érvényességének napja: 2006. november 27. Vételi árfolyam: 174.00, eladási árfolyam: 178.35.

A szerződés 6.2. pontja szerint a Felek megállapodtak, hogy a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a Kölcsönnyújtó Üzletszabályzatának Általános része, valamint az „ Általános Szerződési Feltételek Személygépjármű vásárlási Kölcsönhöz” rendelkezései, továbbá az Adatvédelmi Ügyfélértékelő irányadók, melyek a szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezik. Rögzítették továbbá azt is, hogy a szerződés kizárólag az itt felsorolt mellékletekkel együttesen érvényes. A felperesi kijelentette, hogy a szerződés aláírásával kifejezetten elismeri, hogy ezen okiratokat számára hiánytalanul átadták, azokat megismerte és az abban foglaltakat tudomásul vette.

A 2006. január 01. napjától és egyben a szerződéskötés időpontjakor hatályos „ Általános szerződési feltételek – gépjármű vásárlási kölcsönhöz „ – továbbiakban ÁSZF. – 8.1. pontja szerint a Kölcsönnyújtó a Kölcsönszerződés alapján nyújtott kölcsönösszeget – függetlenül annak a kölcsönszerződésben megállapított pénznemétől – az 5.1. pontban foglaltakkal összhangban a Gépjárműről kiállított szállítói számla pénznemében, a számlán feltüntetett összegben folyósítja. Ugyan ezen pont rendelkezése alapján az Ügyfél tudomásul vette, hogy abban az esetben, ha a kölcsön pénzneme és a szállítói számla pénzneme eltér egymástól, a Kölcsönszerződés aláírásától a kölcsönösszeg folyósításának időpontjáig bekövetkező árfolyamváltozás következtében a kölcsönösszegnek a Kölcsönszerződésben meghatározott pénznemben kifejezett értéke alapján az alábbi konverziós összefüggés szerint megváltozhat.

$$A_{\text{szerz}} = a_0 \times A_{\text{szla}}$$

ahol

A_{szerz} : a kölcsön kölcsönszerződésben meghatározott pénznemében kifejezett összege (korrigált

kölcsönösszeg)

A_{szla} : a kölcsön szállítói számla pénznemében kifejezett összege

a_0 : a kölcsön (Kölcsönszerződés szerinti) pénzneme és a szállítói számla pénzneme közötti konverziós árfolyam, ha a szállítói számla pénzneme HUF és a kölcsön pénzneme Deviza, akkor az a_0 a folyósítás napján a K&H Bank Rt. által jegyzett deviza I. vételi árfolyam reciproka.

Rögzítésre került, hogy a kölcsönösszegnek a Kölcsönszerződés pénznemében megállapított értéke megváltozásával egyidejűleg a törlesztőrészletek Kölcsönszerződés pénznemében megállapított értéke is ismételten megállapításra került. A kölcsönösszeg és ezzel együtt a törlesztőrészletek összegének fentiek szerinti megváltozásáról a Kölcsönnyújtó a folyósítást követően írásban értesíti az Ügyfelet. Ügyfél a kölcsönösszeg fentiek szerinti korrekcióját szerződésmódosítás nélkül az erre vonatkozó értesítés kézhezvételétől elfogadja.

Az ÁSZF 8.2. pontja értelmében az Ügyfél kötelezettséget vállalt arra, hogy a kölcsön összegét a Kölcsönszerződésben – illetőleg a 8.1. pontban részletezettek szerinti – meghatározott mértékű törlesztőrészletekben visszafizetni a Kölcsönnyújtó részére. A törlesztőrészlet a Kölcsönszerződésben rögzített tőke -, és kamatrészből tevődik össze.

Az ÁSZF ezen pontja tartalmazta a kamat-, illetőleg a törlesztőrészlet megállapításához szükséges képletet.

Rögzítésre került, hogy a Törlesztő Részlet HUF értékének meghatározása, ha a törlesztőrészletek a szerződésben devizában vannak meghatározva

$$P_{kHUF} = a_k \times P_k$$

ahol

P_{kHUF} : a 'k'- adik Törlesztő részlet HUF összege

P_k = a 'k'-adik Törlesztő részlet (devizában meghatározott értéke)

a_k : a 'k'-adik Törlesztő Részlet HUF értékének számításához alkalmazott és az ÁSZF-ben meghatározott árfolyam.

A törlesztőrészleteket a Kölcsönszerződésben meghatározott ütemezés szerint kell megfizetni. Ha a Kölcsönszerződés az egyes törlesztőrészletek összegét devizában állapítja meg, annak megfizetése – a Kölcsönszerződés ettől eltérő rendelkezésének hiányában – forintban történik. A deviza forintra történő átváltása az esedékesség napját megelőző hónap 12. napjára (ha ez a nap nem banki munkanap, az azt közvetlenül követő banki munkanapra) a K & H Bank Rt. által az adott devizanemre jegyzett deviza I. eladási árfolyam alapján az ÁSZF-ben rögzített képlet szerinti árfolyammal történik. Ezen pont rendelkezik még az irányadó kamatlábról és meghatározza még a LIBOR és a BUBOR fogalmát.

A 8.2. pontja szerint az Ügyfél kötelezettséget vállalt arra, hogy az árfolyamváltozás kockázatát ő köteles viselni.

Az ÁSZF 9.1. pontban foglalt rendelkezés szerint az Ügyfél elfogadta, hogy a Kölcsönnyújtó a törlesztési időpontokat utólagosan, a kölcsönfolyósítás időpontjának ismeretében ismételten megállapítja, egyúttal a törlesztőrészletek összegét a folyósítás időpontja és az ahhoz igazodó fizetési időpontok alapján – az ügyleti kamatláb változatlanul tartása mellett – módosítja. A módosított fizetési ütemezésről a Kölcsönnyújtó az Ügyfelet az első fizetési esedékességet megelőzően értesíti.

A 9.2. pont szerint a Kölcsönnyújtó a Kölcsönszerződésben – illetőleg a 9.1. pontban foglaltak szerint- megállapított törlesztőrészlet összegét a Kölcsönszerződésben megjelölt referencia

kamatláb megváltozásával összhangban jogosult megváltoztatni. A törlesztőrészlet összegének megváltozásairól és a megváltozott összegű törlesztőrészlet első alkalommal történő esedékességéről a Kölcsönnyújtó az Ügyfelet a számla megküldésével értesíti.

A 9.3. pont alapján pedig a törlesztőrészlet fentiek szerinti megváltoztatását az Ügyfél szerződésmódosítás, illetőleg minden egyéb értesítés nélkül a számla kézhezvételétől elfogadja.

A szerződést az alperesi jogelőd nevében a szállító Kft. vezetője, írta alá, míg a tanúk s ltak. A felperes részére 3.410.740,- forint kölcsön került nyújtásra akként, hogy az a gépjárművet szállító Kft. - nek lett megfizetve a 3.869.000,- forint bruttó vételárnak 458.260,- forint saját erővel csökkentett különbözeteként.

Az elsődleges kalkulációkhoz képest a szerződésbe kézzel lett beleírva a kölcsön forint összege, és a tényleges 159,61 deviza árfolyam. A gépjármű vételárának kifizetését követően a felperes azt birtokba vette.

2015. április 20-án az alperes jogutóda, K&H Bank Zrt. I. rendű alperes elkészítette a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolást. Ebben tisztességtelenül felszámított összegként 1.523,66 CHF-et jelölt meg, és a tartozásra 451.993,- forintot jóváírt. Rögzítésre került, hogy az Adósnak az elszámolás pénzügyi teljesítését követően 45.418,- Forint lejárt, valamint 5.599,25 CHF nem esedékes tőketartozása áll fenn. A szerződés módosulást követően a havi törlesztőrészletet 77.369,- forintban tüntette fel, mely 360,81 CHF-nak felel meg, az éves kamat változatlanul 7,27 % maradt. Az elszámolás ellen a felperes panaszt nem nyújtott be, így az felülvizsgálatnak minősül. A forintosítást követően az eredeti szerződés szerződésszáma -PP-re változott.

A felperes mivel a fentiekben módosított fizetési kötelezettségének nem tett eleget, így az I. rendű alperes 2016. június 17. napján felmondta és egyúttal tájékoztatta a felperesi adóst, hogy a felmondás időpontjakor 1.715.408,- Forint lejárt tőke-, és egyéb járuléktartozása áll fenn. A felperes a felmondó levelet 2016. június 23. napján átvette.

Az I. rendű alperes a követelését 2017. október 04. napján engedményezte a II. rendű alperes, Lombard Zala Pénzügyi Szolgáltató részére.

A Gödöllői Járásbíróság előtt 1.P.21.644/2019. szám alatt a perbeli szerződésből eredő követelés tekintetében jelen per II. rendű alperese, jelen per felperese, mint adós között peres eljárás van folyamatban, amely per tárgyalása jelen ügy jogerős befejezéséig felfüggesztésre került.

A felperes többször módosított és 2020. június 22. napján 44. sorszám alatt előterjesztett végleges keresetében elsölegesen annak megállapítását kérte, hogy a perbeli szerződés nem jött létre a Ptk. 205.§ (2) bekezdése alapján, mivel a felek között nem volt akarategyezőség, a szerződés mögött ténylegesen nem volt deviza forrás. Lényegében a pénzintézet swap ügylet keretében szerzett devizát, amely nem deviza forrás, nem is igazi deviza, hanem szintetikus deviza. Erre tekintettel a felperes nem fogadta el a 6/2013. PJE.-ben rögzített megállapításokat. A felperes előadta, hogy álláspontja szerint, mivel a az alperesnek konkrét devizája nem volt, így FX swap ügyletet kötött. A felperes előadása szerint az I. rendű alperes a perbeli szerződés mögötti deviza meglétét a deviza konverziós (svájci frank – forintba átváltását igazoló) bizonylatának bemutatásával tudná igazolni. Ennek becsatolására kérte felhívni az I. rendű alperest.

A felperes álláspontja szerint a perbeli kölcsönszerződés befektetéssel vegyes hibrid szerződés, amelynek aláírására nem volt akarategyezőség a felek között. A felperes nem akart egy befektetéssel

vegyes szerződést kötni úgy, hogy a nyereség kizárólag az alperesnél maradjon és a teljes költséget ő fizesse, nem akart a bank ellen swappolni sem. A felperes e körben hivatkozott a C-604/11. számú Genil ítéletre, ahol megállapította az Európai Unió Bírósága, hogy az árfolyamkockázat fogyasztóra terhelése egy tőkepiac által vezérelt befektetési termék.

Kiemelte a felperes, hogy ha tisztában lett volna a deviza alapú kölcsön felvételének következményeivel, nem vette volna fel a kölcsönt.

A felperes hivatkozott e körben arra is, hogy a szerződésben felsorolt mellékleteket nem kapta, nem írta alá és nem tájékoztatta őt az alperesi jogelőd nevében eljáró autókereskedő sem. A felperes álláspontja szerint a szabályzatok akkor minősülnek megtárgyaltak, ha minden kétséget bizonysított, hogy a fogyasztónál ténylegesen fennálló a szerződési feltétel tartalmi befolyásolásának lehetősége a 2/2010. PK vélemény 2. pont. Mindezek alapján a felperes állítása szerint ezen dokumentumok nem váltak a szerződés részévé, valamint azokon az aláírása sem szerepelnek.

A felperes a szerződés létre nem jöttének megállapítása esetén kérte, hogy a bíróság a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint számoljon el a felek között, még pedig forint alapon minden félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal számolva. A felperes számítása szerint ez esetben a pénzintézetnek a felperes felé 2019. december 28. napján összesen 421.563,- Forint tartozása áll fenn, és ennek megfizetésére kérte a kötelezni I.rendű alperest a felperes.

A felperes másodlagos kereseti kérelmében kérte annak megállapítását, hogy a szerződés 2. pontja – az árfolyamkockázat felperesre terhelését megalapozó szerződési pontok -, az ÁSZF 8.1. és 8.2. pontja tisztességtelen a Ptk. 209.§ (4) bekezdése és a Ptk. 209/A.§ (2) bekezdése alapján. A felperes álláspontja szerint az árfolyamkockázatról való tájékoztatás nem felelt meg a C-51/17. ítélet 75.,78., 83., 88. pontjaiban, a C-186/16. ítélet 50.pontjában, a C-227/18. végzés 33.38. pontjaiban előírt követelményeknek. Tekintettel arra, hogy ez a fűszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, így ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, amelynek következtében a fogyasztó felperes nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

A felperes e körben hivatkozott arra, hogy az autókereskedőtől nem kapott tájékoztatást az árfolyamkockázatra vonatkozóan. Álláspontja szerint a perbeli szerződés esetében nem állapítható meg, hogy az árfolyamváltozás kockázata teljes egészében az adóst terheli, továbbá az sem, hogy az árfolyam az adósra nézve kedvezőtlen hatásának nincs felső határa. Utalt arra, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza az árfolyamkockázatot. Az ÁSZF-ben rögzített minimális tájékoztatásból pedig hiányzik magát az árfolyamváltozást kiváltó okra, azaz a devizaárfolyam kockázat mibenlétére és kezelhetőségére is kiterjedő tájékoztatás. Kiemelte, hogy nem elegendő annak megjelenítése, hogy keletkezhet árfolyamváltozás, hanem annak világos és egyértelmű gazdasági következményeit is fel kell tárni a fogyasztó előtt. A tájékoztatásból hiányzik a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének lehetősége és ennek folyományaként a felperesnél jelentkező gazdasági elviselhetőség elnehezítésére való felhívás.

Az árfolyamkockázat tisztességtelenségéből eredő érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását kérte a Ptk. 237.§ (1) bekezdése alapján, figyelembe véve a C-118/17. EUB által hozott határozatban, az EUB C-483/16. számú ítéletének 35. pontjában foglaltakat, valamint a 93/13. EGK Irányelv 6. cikkének (1) bekezdése tükrében értelmezett EUMSZ 169. cikkét is.

Az érvénytelen szerződési feltétel jogkövetkezménye, hogy azokat nem írotnak kell tekinteni, azok kiesése folytán nem kötik a szerződő feleket. A felperes az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítő rendelkezésének tisztességtelenségének jogkövetkezménye esetén kérte az eredeti állapot helyreállítását akként, hogy az I. rend alperesi pénzintézetnek a felperes fennálló tartozása 2019.

december 28. napján 1.539.620,- Forint volt és annak megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest.

A felperes harmadlagosan kérte annak megállapítását, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), c) és e) pontja alapján.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pont szerinti érvénytelenség körében a felperes előadta, hogy álláspontja szerint a kölcsönszerződés teljesen semmis, mivel az I. rendű alperes a kölcsönszerződésben a kölcsönösszegként két eltérő összeget tüntetett fel. A kölcsönszerződés 2. pontjában 19.601,95,- CHF-et, 174 HUF/CHF árfolyammal számolva, ugyanakkor a kölcsönszerződés 2. pontjánál tollal javított példányon 159,61,- HUF/CHF árfolyam került feltüntetésre, illetőleg az alperes 2015. december 31-ei egyeztető levele más 21.860,92,- CHF kölcsönösszeget tüntetett fel. Ezen eltérés hiányában a szerződés tárgyát jelentő kölcsönösszeg pontos CHF összege nem meghatározott. A kölcsönösszeg forint összege pedig csak tollal javítottan került feltüntetésre a szerződésben.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjában rögzített érvénytelenségi ok tekintetében a felperes arra hivatkozott, hogy a vételi és eladási árfolyamok alkalmazásából eredő árfolyamrés, azon költség amelyet a kölcsönszerződésnek tartalmaznia kellett volna, de mivel azan költség a szerződésben nem került feltüntetésre, így ez a szerződés érvénytelenségét eredményezi a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében.

A felperes a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában rögzített érvénytelenségi ok tekintetében előadta, hogy a szerződés a teljes futamidőre nem tartalmazza a törlesztő részletek összegét.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként az elsődleges kereseti kérelemmel egyezően kérte a felperes, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű pénzügyi intézménynek a felperes felé 2019. december 28. napján összesen 421.563,- Forint tartozása áll fenn, és ennek megfizetésére kérte a kötelezni I. rendű alperest a felperes.

Mind az elsődleges, másodlagos és harmadlagos kereseti kérelme esetén a felperes a II. rendű alperest tülésre kérte kötelezni.

A felperes fentiekén túl kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az I-II. rendű alperest a gépkocsi törzskönyvének a kiadására a Ptk. 374.§, 375.§ és 200.§ (2) bekezdése alapján.

A felperes továbbá vitatta azt is, hogy a II. rendű alperest megilleti-e a jogalakító jog, azaz a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményét kérheti-e. Álláspontja szerint a II. rendű alperes kizárólag a követelés jogutóda és nem a szerződésből eredő követelés tekintetében jogutóda az engedményezőnek. Az engedményezés, tehát nem alkalmas a hitelezői pozíció átruházására. Az engedményes nem léphet az engedményező által harmadik személlyel kötött szerződésbe, sem az engedményező mellé, sem annak helyébe.

A felperes kérte az alperesek perköltségben való marasztalását, beleértve a felperesi jogi képviselőnek a 32/2003.(VIII.22) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja alapján megállapítható ügyvédi munkadíját is.

Az **I-II. rendű alperesek érdemi ellenkérelmükben** a kereset elutasítását, valamint a felperesnek a perköltségben való marasztalását, közte mindkét alperesi jogi képviselő 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a szerinti munkadíjában.

Az alperesek a felperesnek a szerződés létre nem jötte tekintetében előadott hivatkozására előadták, hogy minden jogszabályi alapot nélkülöz azon felperesi hivatkozás, hogy a pénzintézetek törvényi szabályozás nélkül és felügyeleti engedély hiányában nem forgalmazhattak deviza alapú hitelszerződéseket.

Az alperesek utaltak arra, hogy a rHpt. 2. számú melléklet I.10.1. pontja értelmében hitelnyújtás fogalmát a törvény akként szabályozta, hogy a hitelező és az adós között írásban létesített hitelszerződés alapján meghatározott hitelkerest rendelkezésre tartása az adós részére, jutalék ellenében és a hitelintézet kötelezettség vállalása meghatározott szerződési feltételek megléte esetén a kölcsönszerződés megkötésére, vagy egyéb hitelművelet végzésére.

A pénzkölcsönnyújtás pedig a 10.2./ a) alpont alapján a hitelező és az adós kötött létesített hitel-, illetőleg kölcsönszerződés alapján a pénzösszeg rendelkezése bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban – kamat ellenében vagy anélkül – köteles visszafizetni.

Az alperesek e tekintetben kiemelték, hogy a fentiek alapján nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely előírná, hogy a pénzkölcsön nyújtását kizárólag forintban lehet végezni, erre utal a rHpt. több rendelkezése is, beleértve a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdését is.

Az alperesek előadták, hogy a perbeli szerződés 6.2. pontja alapján a Kölcsönnyújtó Üzletszabályzatának általános része, valamint az Általános Szerződési Feltétek Személygépjármű vásárlási Kölcsönhöz rendelkezései azzal váltak a szerződés részévé, hogy azt a felperes átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismerte el, azaz kifejezetten elfogadta. A régi Ptk. 205/B. § (1) bekezdésének eleget téve az alperes lehetővé tette, hogy a felperes az általános szerződési feltételeket megismerje.

Az alperesek rögzítették azt is, hogy a kölcsönszerződéshez szükséges valamennyi lényeges kérdésben megállapodott az alperesi jogelőd a felperessel. A szerződés mind a Ptk.-ban, mint a Hpt. 213.§ (1) bekezdésében meghatározott tartalmi elemeket tartalmazta.

Az alperesek az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tekintetében kiemelték, hogy a szerződéses kockázat valós voltáról a szerződéskötéskor felperes tájékozódhatott, hiszen az ÁSZF rendelkezéseit (ÁSZF. 8.1. és 8.2.) átolvasva megállapíthatta, hogy az árfolyamkockázat a szerződés kockázata.

Az alperesek álláspontja szerint az ÁSZF rendelkezései világosak, érthetőek és egyértelműek. Hivatkoztak továbbá a tanú által előadottakra is e körben az alperesek.

Az alperesek kiemelték azt is, hogy a felperes, mint átlagos fogyasztó alappal nem gondolhatta azt, hogy őt semmilyen mértékű árfolyamkockázat nem terheli, ugyanis a kölcsönszerződés 2. pontjából, és az ÁSZF. 8.1. és 8.2. pontjából a felperes számára világosnak kellett lennie, hogy a szerződés az árfolyam változásával összefüggő kockázatot rejt magában. Az alperesek álláspontja szerint ezen szerződéses rendelkezések, valamint a perben meghallgatott tanú által előadottak alapján hitelt érdemlően bizonyította, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatása világos és érthető volt, megfelelt a 6/2013., illetve a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat rendelkezéseinek. Az alperesek előadták azt is, hogy az alperesi jogelődnek nem volt olyan kötelezettsége a felperes felé, hogy a kockázatteltáró nyilatkozatban foglaltakon túl a CHF/HUF árfolyam múltbéli vagy jövőbeli változásait bemutassa a felperes felé. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére.

Az alperesek a szerződésnek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), és e) pontja alapján megállapítható érvénytelensége tekintetében előadta, hogy a kölcsönszerződés egyértelműen meghatározta a kölcsön összegét, valamint a törlesztő részletek számát és összegét. E tekintetben rögzítették, hogy

a szerződés rendelkezései megfeleltek a 6/2013. PJE, illetve az 1/2016. PJE-ben foglalt kritériumoknak.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjára tekintettel pedig kiemelték, hogy az árfolyamrés tisztességtelenségét a Kúria 1/2016. PJE rendelkezései rendezték, és a DH1 és DH2 törvények alapján megtörtént elszámolás ezen érvénytelenséget rendezték.

A felperes szerződés létre nem jöttének, valamint érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelme az alábbiak szerint részben alapos:

Jelen ügyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptk.) 50.§ (1) bekezdése alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezései alkalmazandók.

A rPtk. 205.§ (2) bekezdése értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. A bíróság kiemeli, hogy visszerhes szerződésnél lényeges tartalmi elem a szolgáltatás, az ellenszolgáltatás meghatározása és a Feleknek az abban való megállapodása.

A Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján kölcsönszerződés esetében a pénzüintézet (a hitelező) arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződésben meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátja, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsönösszegének visszafizetése.

A régi Hpt. 2. számú mellékletének III/5. pontja értelmében fogyasztási kölcsön: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételéhez – a természetes személyes részére – nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személyes nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe.

A III/13.pont szerint lakossági kölcsön: a fogyasztási kölcsön, valamint a lakás, illetőleg üdülő vagy egyéb ingatlan vásárlására, építésére, felújítására, bővítésére, korszerűsítésére, továbbá közműfejlesztésére a természetes személy által igénybe vehető kölcsön.

A bíróság először a felperes szerződés létre nem jöttére vonatkozó hivatkozását, azaz elsődleges kereseti kérelmét vizsgálta. E tekintetben a felperes részben arra hivatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés befektetéssel vegyes hibrid szerződés, amelynek aláírására nem volt akarategyezés a felek között. A felperes nem akart egy befektetéssel vegyes szerződést kötni úgy, hogy a nyereség kizárólag az alperesnél maradjon és a teljes költséget ő fizesse, nem akart a bank ellen swappolni sem. A felperes e körben hivatkozott a C-604/11. számú Genil ítéletre, ahol megállapította az Európai Unió Bírósága, hogy az árfolyamkockázat fogyasztóra terhelése egy tőkepiac által vezérelt befektetési termék. Kiemelte a felperes, hogy ha tisztában lett volna a deviza alapú kölcsön felvételének következményeivel, nem vette volna fel a kölcsönt.

A jelen ügyben alkalmazandó 1959.évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 205.§ (2) bekezdése értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A bíróság kiemeli, hogy visszerhes szerződésnél lényeges tartalmi elem a szolgáltatás, az ellenszolgáltatás meghatározása és a Feleknek az abban való megállapodása.

A Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján kölcsönszerződés esetében a pénzüintézet (a hitelező) arra vállalt

kötelezettséget, hogy a szerződésben meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátja, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsönösszegének visszafizetése.

Ennek megfelelően a feleknek kölcsönszerződés létrejöttéhez meg kellett állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósított kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében, valamint a bankkölcsönszerződés esetén a Ptk. 523.§ (2) bekezdése alapján a felek megállapodásának tartalmaznia kellett a folyósított kölcsönösszeg kamatát is.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok, peres felek nyilatkozatai, valamint tanúvallomása alapján kétséget kizáróan megállapította, hogy felek szerződéses akarata a Ptk. 523.§ (1)-(2) bekezdése szerint a perbeli gépjármű megvásárlására fordítandó perbeli kölcsönszerződés megkötése volt.

A bíróság rögzíti, hogy az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011.évi CLXI. törvény (Bszi.) 24.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a Kúria által meghozott jogegységi határozatok a bíróságokra nézve kötelezőek.

A felperesnek a befektetési jogviszonyra vonatkozó hivatkozásával kapcsolatban a bíróság kiemeli, hogy 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat Indoklásának III. részében foglaltak alapján egyértelműen megállapítható, hogy a deviza alapú kölcsön mögött – figyelemmel a pénzügyi intézményekre vonatkozó közjogi jellegű szabályokra – devizaforrás állt.

Annak vizsgálata, hogy egy konkrét szerződés mögött van-e devizaforrás lehetetlen és egyben szükségtelen. A deviza kölcsön lényege, hogy az adós tartozása devizában keletkezik, a kölcsön folyósítására és törlesztésére pedig forintban kerül sor. A tartozás devizában van megállapítva, az adós forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége ezért a forint erősödésétől, gyengülésétől függ. A hitelező helyzetére az árfolyam változás nem hat ki, hiszen az Adós általi visszafizetéskor forintban ugyanolyan értékű devizához jut, mint amennyit folyósított.

Mindezek alapján a bíróság a felperes által hivatkozott befektetési jogviszonyt nem találta bizonyítottnak, a felek közötti jogviszony kizárólag kölcsönszerződésen alapul, ami a felek között nem volt vitatott, így más jogviszonyt a bíróság nem vizsgált. A bíróság a 6/2013. PJE III. pontja alapján a bíróság szükségtelennek tartotta annak vizsgálatát is, hogy a konkrét szerződés mögött van-e devizaforrás. Erre tekintettel mellőzte az I. rendű alperes felhívását a konverziós bizonylat bemutatására.

A bíróság osztotta az alperesi érdemi ellenkérelmet a körben is, hogy a szerződés megkötésekor hatályos rHpt. rendelkezéseit nem lehet úgy értelmezni, hogy a pénzintézetek csak forint alapú kölcsönt nyújthattak volna. A törvény rendelkezései alapján nem volt kizárt, hogy a bankok deviza alapú kölcsönt nyújtsanak.

A felperes továbbá arra is hivatkozott, hogy a szerződésben felsorolt mellékleteket nem kapta, nem írta alá és nem tájékoztatta őt az alperesi jogelőd nevében eljáró autókereskedő sem. A felperes álláspontja szerint a szabályzatok akkor minősülnek megtárgyaltnak, ha minden kétséget bizonyított, hogy a fogyasztónál ténylegesen fennáll a szerződési feltétel tartalmi befolyásolásának lehetősége a 2/2010. PK vélemény 2. pont. Mindezek alapján a felperes állítása szerint ezen dokumentumok nem váltak a szerződés részévé, valamint azokon az aláírása sem szerepelnek.

A bíróság osztotta az alperesi ellenkérelmet e tekintetben. A kiemeli, hogy a rPtk. 205.§ (1) bek., valamint a 205/B.§ (1) bekezdése nem ír elő olyan rendelkezést, mely szerint az általános szerződési feltételeket a fogyasztónak át kell vennie, alá kell írnia, ennél fogva elegendő volt az alperesnek az üzletszabályzathoz való hozzáférést a fogyasztó számára biztosítani. E tekintetben

irányadó GK 37. számú állásfoglalás rögzíti, hogy az általános szerződési feltétel akkor minősül megismerhetőnek, ha a feltétel alkalmazója a feltételeket rendelkezésre bocsátja, vagy a közzétett feltételek megjelenési helyét megjelöli, az elfogadás pedig pusztán ráutaló magatartással is megvalósulhat. Az alperesnek a régi Hpt. 203. § (1) bekezdése alapján kötelezettsége volt az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben elérhetővé tenni ezen iratokat, arra a felperes nem hivatkozott, hogy azok megismerésétől el lett volna zárva.

Megjegyzzi a bíróság, hogy a fogyasztó is köteles gondosan, körültekintően eljárni, együttműködési kötelezettség is terheli a régi Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján a tekintetben, hogy tájékozódjon, információt kérjen, a szerződés elolvassa, tájékoztatást kérjen az Üzletszabályzat rendelkezéseiről. Amennyiben a felperes ezen együttműködési kötelezettségének nem tett eleget, az saját felróható magatartása, amelyre előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

A felperes és a két tanú által aláírt kölcsönszerződés 6.2. pontjában, amely a Pp. 196.§ (1) bekezdése alapján teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, rögzítésre került, hogy a felperes elismeri, hogy a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a Kölcsönnyújtó Üzletszabályzatának Általános része, valamint a „Általános Szerződési Feltételek Személygépjármű vásárlási Kölcsönhöz” rendelkezései irányadóak, amelyek a szerződés elválaszthatatlan részét képezik. A felperes elismerte továbbá azt is, hogy ezen okiratokat a Bank a részére hiánytalanul átadta, annak tartalmát megismerte és az abban foglaltakat tudomásul vette. A bíróság álláspontja szerint ezen rendelkezés annak megállapításához elégséges, hogy az általános szerződési feltétel- azaz a fenti dokumentumok - a perbeli szerződés részévé váltak a rPtk. 205/B.§ (1) bekezdése alapján.

A bíróság kiemeli, hogy a feleknek kölcsönszerződés létrejöttéhez meg kellett állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósított kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében, valamint a bankkölcsönszerződés esetén a Ptk. 523.§ (2) bekezdése alapján a felek megállapodásának tartalmaznia kellett a folyósított kölcsönösszeg kamatát is. Az adós visszafizetési kötelezettségének meghatározásának egyik lehetséges módja, hogy az adós által teljesítendő törlesztő részletek számának, összegének és esedékességének a megjelölése.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok, peres felek nyilatkozatai alapján kétséget kizáróan megállapította, hogy felek szerződéses akarata a Ptk. 523.§ (1)-(2) bekezdése alapján a felperes által megvásárolni kívánt gépjárműhöz szükséges vételár rész kifizetését biztosító kölcsönszerződés megkötése volt.

A szerződés 1. és 2. pontja alapján egyértelműen megállapítható, hogy a gépjármű vételára 3.869.000,- Forint volt, a felperes pedig 458.260,- Forint önerővel rendelkezett, így az igényelt kölcsön összege 3.410.740,- Forint, amely összeg kézzel írt formában a szerződésre rávezetésre került.

A szerződés rendelkezése, a felperes személyes előadása, valamint vallomása alapján az is egyértelmű bizonyítottá vált, hogy a felek szerződéses akarata deviza alapú kölcsön megkötésére irányult.

A szerződés 2. pontjában a havi törlesztő részletek összege mind forintban mind CHF-ben is megállapításra kerültek, rögzítésre került a törlesztő részletek száma, azok megfizetésének időpontja, valamint az üzleti kamat mértéke is.

Mindezekre alapján a bíróság megállapította, hogy a fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel a peres felek között a rPtk. 523.§ (1) és (2) bekezdése szerinti bankkölcsön szerződés jött létre, amely

szerződés a Ptk. 685.§ d) és e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek, a kölcsönszerződés megkötésekor hatályos 1996. évi CXII. törvény (Hpt.). 2. számú melléklet III.13. pontja szerint lakossági kölcsönnek minősül. A kölcsönszerződés a 2014. évi XXXVIII. tv. (DH2) és a 2014.évi XL. törvény (DH") hatálya alá tartozó fogyasztói szerződés.

Tekintettel arra, hogy a bíróság a kölcsönszerződés létrejöttét a fenti indokok alapján bizonyítottanak találta, így megállapította, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelme nem megalapozott, így azt elutasította.

Ezt követően a bíróság a felperesnek az árfolyamkockázat fogyasztóra terhelő szerződéses rendelkezés, illetve az ÁSZF. 8.1. és 8.2. pontjának tisztességtelenségére vonatkozó hivatkozásait vizsgálta érdemben.

Az alperesek az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségére való hivatkozás tekintetében kiemelték, hogy a kölcsönszerződés első táblázatos bekezdése tartalmazza, hogy a kölcsönszerződés devizaneme CHF. Ez a kikötés a szerződés egyedi részének 3. sorában került feltüntetésre, e feltétel nem tekinthető általános szerződési feltételnek, azt egyedileg megtárgyalták, így annak tisztességtelensége nem vizsgálható. Az alperesek előadták azt is, hogy a felperes, mint átlagos fogyasztó alappal nem gondolhatta azt, hogy őt semmilyen mértékű árfolyamkockázat nem terheli, ugyanis a kölcsönszerződés 2. pontjából, és az ÁSZF. 8.1. és 8.2. pontjából a felperes számára világosnak kellett lennie, hogy a szerződés az árfolyam változásával összefüggő kockázatot rejt magában. Az alperesek álláspontja szerint ezen szerződéses rendelkezések, valamint a perben meghallgatott tanú által előadottak alapján hitelt érdemlően bizonyította, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatása világos és érthető volt, megfelelt a 6/2013., illetve a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat rendelkezéseinek.

A jelen ügyben alkalmazandó 1959.évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 209.§ (1) bekezdése értelmében tisztességtelen azon általános szerződési feltétel, illetve fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésben eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megsértésével egyoldalúan és indokolatlan szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

A (2) bekezdés alapján a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel agy más szerződésekkel való kapcsolatát.

A (5) bekezdés alapján a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

A rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis.

A szerződés megkötésekor hatályos, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rég. Hpt.) 203.§ (6) bekezdése alapján a fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlan kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a

pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A (7) bekezdés b) pontja értelmében a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

Az árfolyamkockázat tisztességtelenségre irányuló hivatkozás tekintetében a bíróság kiemeli, hogy a 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja értelmében a deviza alapú kölcsönszerződések devizaszerződések. Ezen szerződésekben a felek a hitelezőnek és az adósnek a kölcsönszerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozták meg (kirovó pénznem), és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni (lerovó pénznem). Ezen szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait: a forint gyengülése az adós fizetési terhének növekedését, erősödése pedig a csökkenését eredményezi.

A 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja akként rendelkezik, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot – a kedvezőbb kamatmérték ellenében – korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható.

A határozat értelmében ezen rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általános tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződésszövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető.

Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen.

A bíróság a perbeli szerződés részét képező ÁSZF 8.2. pontjában foglalt rendelkezések alapján megállapította, hogy a felperes elismerte, hogy az árfolyamváltozás kockázatát ő köteles viselni.

A Kúria 2/2014. PJE 1. pontjában foglaltak szerint a deviza alapú kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot kedvező kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, az főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége fő szabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, amelynek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.

A szerződés megkötésekor hatályos Ptk. 209. § (4) bekezdés törvényi kógens szabálya a tisztességtelenség vizsgálata alól kivont esetként úgy rendelkezett, hogy a tisztességtelen szerződési

feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre. A Ptk. 209. § (4) bekezdést csak 2009. május 22-i hatállyal módosult úgy, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek. A jogalkotó ezzel biztosította a TANÁCS 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelve (a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről) 4. cikk (2) bekezdésnek való megfelelést, amely szerint a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás

megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek. Az Európai Unió Bírósága arra kötelezi a nemzeti bíróságokat, hogy a nemzeti jogszabályokat magánszemélyek közötti viták esetén is lehetőség szerint a szóban forgó irányelvi rendelkezés betűjének és szelleméhez legközelebb álló módon értelmezze annak érdekében, hogy az irányelvben rögzített cél megvalósulhasson, és az EUMSZ. 288. cikkének sérelme minimális legyen. A nemzeti bíróság a közvetlen hatállyal bíró irányelvi rendelkezést köteles alkalmazni még az egyértelmű, világos nemzeti jogszabállyal szemben is (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.443/2016/4.).

Rögzíti a bíróság, hogy az Európai Unió Bíróságának a C-186/16. számú ítélete a szerződés feltétel világosságának és érthető megfogalmazásának követelménye tekintetében maga utal vissza a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat alapjául szolgáló C-26/2013. szám alatti ítéletben foglaltakra, a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatban kifejtettekhez képest újabb megállapításokat nem tesz.

Az Európai Unió Bíróságának C-51/17. ügyben rögzítésre került, hogy a tájékoztatásnak ki kell térnie egyrészt arra, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, a tájékoztató a forint leértékelődését konkrétan megnevezi; másrészt a fogyasztónak értékelnie tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit is; a tájékoztató kitér arra, hogy a forint leértékelődése az esedékes törlesztőrészek növekedését, valamint a teljes hátralévő tőketartozás növekedését eredményezheti; harmadrészt a tájékoztatásból ki kell tűnnie, hogy mindezek esetlegesen jelentős gazdasági következményeit a fogyasztónak kell viselnie.

A bíróság azt vizsgálta, hogy az I. rendű alperes eleget tett-e a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének, az árfolyamkockázatról világos és érthető tájékoztatást nyújtott-e a felperes részére, vagy ennek hiányában az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésére és a Ptk. 209. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis. Az EUB C-227/18. számú végzésének 34. bekezdése szerint a szerződésnek átláthatóan fel kell tüntetnie annak a mechanizmusnak a konkrét működését, amely a fogyasztóra telepíti az árfolyamkockázatot.

A bíróság a fentiekre tekintettel – figyelemmel arra, hogy a felperes az

árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás megfelelőségét vitatta – azt vizsgálta, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen kitűnik-e az, hogy

- 1.) az árfolyamkockázat hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet;
- 2.) az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa;
- 3.) a fenti árfolyamváltozás valós, vagyis a hitel futamideje alatt bekövetkezhet.

Rögzíti a bíróság, hogy a devizaalapú kölcsönszerződések megkötésére általában azért került sor, mert az adós célja az volt, hogy a forint kölcsönszerződések esetén irányadó kamatnál alacsonyabb kamat mellett jusson kölcsönhöz. Erre csak úgy nyílt lehetőség, ha devizában adósodik el, ami egyben azt jelenti, hogy vállalja az árfolyamváltozás kockázatát, amelynek iránya, mértéke előre nem látható, nem kiszámítható. A szerződéses konstrukcióból származó árfolyamkockázatot az adós szempontjából kiegyenlíthette az az előny, amely az alacsonyabb kamatban és törlesztőrészletben mutatkozott meg, tehát mindkét fél realizálhatott számára fontos előnyöket az aktuális gazdasági, üzleti érdekeinek megfelelően.

A bíróság álláspontja szerint sem a fenti ÁSZF rendelkezések, sem a kölcsönszerződés 2. pontjában foglalt rendelkezések alapján nem gondolhatta azt a felperes, hogy őt semmilyen árfolyamkülönbözet nem terheli.

A kölcsönszerződés 2. pontjában 5. sorában írtak szerint a törlesztő részletek száma, összege, devizaneme az 1-120. hónapban 40.883,- Forintnak, amely 234,96 CHF-nek felel meg. A 8. sorban foglaltak szerint a törlesztő részletek összege az ÁSZF 9. pontjában foglaltak szerint változhatnak.

Az ÁSZF 8.1. pontja egyértelműen rendelkezett, hogy amennyiben a kölcsön pénzneme és a szállító számla pénzneme eltér egymástól, akkor a Kölcsönszerződés aláírásától a kölcsönösszeg folyósításának időpontjában bekövetkező árfolyamváltozás következtében a kölcsönösszegnek a Kölcsönszerződésben meghatározott pénznemben kifejezett értéke alapján a 8.1. pontban foglalt képlet alapján számítható ki.

A 8.2. pontban foglalt törlesztő részletek kiszámítására vonatkozó képletek, fogalommeghatározások, valamint a 8.2. pontja rendelkezése alapján az átlagos fogyasztónak nyilvánvalóan következtetni kellett arra, hogy a visszafizetendő összeg az egyedi szerződésben írtakhoz képest változhat.

Megállapította ugyanakkor a bíróság azt is, hogy a szerződés az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó konkrét rendelkezést nem tartalmazott, valamint azon tényt is, hogy a szerződés részét képező ÁSZF 8. pontjainak fogalommeghatározásaiból nem állapítható meg az, hogy a forint kedvezőtlen irányú változása esetén a felperes terhei milyen módon változnak meg.

A bíróság álláspontja szerint a fenti rendelkezésekből nem tűnik ki az, hogy az árfolyamváltozásnak milyen hatása van a felperes által fizetendő törlesztőrészletekre. A 8.1. pont kizárólag a kölcsönszerződés aláírásától annak folyósításáig terjedő időszakban bekövetkező árfolyamváltozás esetére rögzíti, hogy ekkor a kölcsönösszegnek a szerződésben meghatározott pénznemben kifejezett értéke megváltozhat, továbbá, hogy ekkor a törlesztőrészletek szerződés pénznemében megállapított értéke is ismételten megállapításra kerül.

A 8.2. pont pedig kizárólag azt rögzítette, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az Ügyfél köteles viselni.

A bíróság az alperesek által indítványozott tanúvallomása alapján sem tudta megállapítani, hogy a Kölcsöntnyújtó pénzügyi intézet szóban tájékoztatta volna a felperesi adóst a fentiekben részletesen kifejtett árfolyamváltozásból eredő következményekről.

Tanú személyes meghallgatása során előadta, hogy a konkrét szerződésre nem emlékszik, csak általánosságban tud nyilatkozni. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tekintetében pedig a tanú csak arra tudott nyilatkozni, hogy írásbeli tájékoztató nem volt, de arról szóban tájékoztatták a feleket, hogy a törlesztő részletek bármikor emelkedhetnek, vagy csökkenhetnek.

A szóbeli tájékoztatás az árfolyamváltozásból eredő egyéb gazdasági következményekre, mechanizmusokra, valamint azon tényre, hogy ezen árfolyamkockázat valós és korlátlanul az adóst terheli nem terjedt ki.

A Kúria a 2/2014. Polgári jogegységi határozatában hangsúlyozta, hogy nem a kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya, hanem a nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása eredményez tisztességtelenséget és ennek okán a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségét. A Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-én megtartott üléséről készült emlékeztető 9. pontja kiemeli, hogy a tájékoztatásból nem csak annak kell kiderülnie, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

Megállapította a bíróság, hogy ugyan az egyedi kölcsönszerződés 2., valamint az ÁSZF 8. pontjából a felperes számára világosnak kellett lennie, hogy a szerződés az árfolyam változásával összefüggő kockázatot rejt magában, de megfelelő tájékoztatás hiányában számára az már nem volt világos, hogy

a jelentős árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt bekövetkezhethet, valamint, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet. Megállapította a bíróság azt is, hogy a tájékoztatás nem terjedt ki a C-51/17. szám alatti EUB bírósági döntésben foglalt többletkövetelménynek sem, mivel arról nem tájékoztatta az adóst, hogy a forint leértékelődhet, a leértékelődés az adós pénzügyi kötelezettségeire milyen gazdasági következményeket gyakorol, valamint arra sem, hogy a forint leértékelődése az esedékes törlesztőrészletek növekedését, valamint a teljes hátralévő tőketartozás növekedését eredményezheti.

Mindezekre figyelemmel az egyedi kölcsönszerződés, valamint az ÁSZF rendelkezései nem felelnek meg a világos és érthető megfogalmazás követelményének. Az alperesek minden kétséget kizáró módon nem bizonyították, hogy a Kölcsöntnyújtó alperesi pénzügyi intézet a Kúria (6/2013. Polgári jogegységi határozat 3. pontja, 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja) és az EUB (C-26/13, C-186/16, C-51/17. számú ítélet) által előírt követelményeknek megfelelő tájékoztatást nyújtott volna a felperes részére. A bizonyítottság hiányát a bíróság a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján az alperesek terhére értékelte.

Az árfolyamkockázat fogyasztóra történő telepítése a főszoftár szolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

Mindebből az következik, hogy a megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a szerződés 8.2. pontjának a felperesre, tehát a fogyasztóra a teljes árfolyam-különbözet áthárítását tartalmazó rendelkezése a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis, ezért a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a teljes szerződés érvénytelen.

A bíróság ugyanakkor a felperesnek a szerződés 2. pontjának ugyanezen okból történő tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó kérelmét nem találta alaposnak, mivel ezen pontban meghatározott szerződési feltételeket a felek egyedileg megtárgyalták, így ezen feltételek nem tekinthetők általános szerződési feltételnek. A kölcsönszerződés megkötése előtt a felperes választhatott, hogy milyen kölcsön konstrukcióban, illetve devizanemben kíván kölcsönt felvenni. A házastárs tanúkénti meghallgatása során maga is előadta, hogy azért választották a CHF alapú konstrukciót, mert akkor ez volt legkedvezőbb.

Mindezek alapján a szerződés 2. pontjában foglalt rendelkezéseket a felek egyedileg megtárgyalták, így a Ptk. 209.§ (1) bekezdése alapján ezen rendelkezések tisztességtelensége nem vizsgálható. E tekintetben a bíróság a felperesnek ezen szerződési pont tisztességtelenségének megállapítására irányuló másodlagos kereseti kérelmét elutasította.

Továbbá a bíróság külön a szerződés 8.1. pontjában foglalt rendelkezést sem találta tisztességtelennek ebből az okból kifolyólag, mivel 8.1. pont kizárólag a kölcsönszerződés aláírásától annak folyósításáig terjedő időszakban bekövetkező árfolyamváltozás esetére rögzíti, hogy ekkor a kölcsönösszegnek a szerződésben meghatározott pénznemben kifejezett értéke megváltozhat, továbbá, hogy ekkor a törlesztőrészletek szerződés pénznemében megállapított értéke is ismételt megállapításra kerül. Ezen pont nem tekinthető az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítő rendelkezésnek, hanem kizárólag az árfolyamváltozás lehetőségét szabályozza, valamint azon számítási képletet, amely alapján a kölcsönösszegének CHF-ben kifejezett értéke megállapítható, amennyiben a kölcsönszerződés aláírásától a kölcsönösszeg folyósításának időpontjáig árfolyamváltozás következik be. Erre tekintettel a bíróság a felperesnek ezen 8.1. pont érvénytelenségére vonatkozó másodlagos kereseti kérelmét nem találta alaposnak, így azt elutasította.

A bíróság ugyan megállapította a felperesi másodlagos kereseti kérelem megalapozottságát az ÁSZF. 8.2. pontjának az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítő rendelkezése tekintetében, de mivel a felperes harmadlagos kereseti kérelme a szerződés egyéb okokból történő érvénytelenségének megállapítására is irányult, így a bíróság a felperesnek a harmadlagos kereseti kérelmét is érdemben vizsgálta.

A felperes a módosított és véglegesen fenntartott harmadlagos kereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), c), és e) pontja értelmében érvénytelen, semmis.

A szerződés megkötésekor hatályos a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény – továbbiakban Hpt. - 213.§ (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

a) a szerződés tárgyát

c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét,

e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat,

A (3) bekezdés kimondta, hogy a szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A 6/2013. PJE határozat indokolása szerint a deviza alapú kölcsönszerződéseknél két tipikus módja van a kölcsönösszeg meghatározásának. Az egyik módja, amikor a szerződések a kölcsön devizában határozzák meg és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a

szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben – tipikusan- a kölcsönt nyújtó pénzügyi intézmény vételi árfolyamán kell átszámítani forintra. Ezt az összeget folyósítja a pénzügyi intézmény. Az adósnak pedig a kölcsön adott devizának megfelelő összegét és annak járulékait kell visszafizetnie forintban, az aktuális eladási árfolyam figyelembevételével.

A másik szokásos meghatározási mód az, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg a felek, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, a szerződésben meghatározott időpontban az ott meghatározott pénzügyi intézmény deviza vételi árfolyama figyelembevételével és ezt az összeget, valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor irányadó eladási árfolyamon átszámítva.

A 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat III/1. pontja alapján mindkét mód alkalmas a kirótt tartozás egyértelmű meghatározására. A kölcsönösszeg meghatározásához az szükséges, hogy a kölcsönadott devizaösszeg, a folyósított forint összeg, illetve a visszafizetendő forintban meghatározott törlesztőrészek egyértelműen kiszámíthatóak legyenek a szerződés rendelkezései alapján.

A 1/2016. Polgári Jogegységi Határozat indoklásának IV/1. pontja értelmében „A Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti követelmény akkor teljesül, ha a deviza alapú szerződés legalább a kirovó pénznem megjelölését tartalmazza. A szerződésnek ugyanakkor nem érvényességi kelléke, hogy akár naptárszerű megjelöléssel, akár más egyértelmű meghatározással - megadja az irányadó átszámítási időpontot. Ez utóbbi ugyanis – a felek eltérő megállapodása hiányában – ipso iure a folyósítás napján rögzül a Ptk. 231.§ (2) bekezdése alapján. Az irányadó deviza átszámítási árfolyamot utóbb a jogalkotó rendezte a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 tv.) 3. § (2) bekezdése szerint, ezért ennek elmaradása miatt a szerződés érvénytelensége már nem állapítható meg.

A bíróság a felek szerződéses rendelkezései – *különösen a szerződés 1. pontja és 2. pontjában foglalt táblázatban foglaltak, valamint a ÁSZF 8.1. pontja* – alapján egyértelműen megállapította, hogy felperes, mint kölcsönvevő szándéka egyértelműen arra irányult, hogy gépjármű vételére és az önerő különbözeteként fennmaradt 3.410.740,- Forint vételár résznek a szerződés hatálybalépésének napján érvényes, a magánszemélyekre vonatkozó deviza vételi árfolyamon számított deviza ellenértékének megfelelő kölcsönt vegyen fel. A 2. pont második sora egyértelműen tartalmazta a szerződés aláírásakor vételi árfolyam mértékét (174.00) és ennek megfelelően lett az első sorban feltüntetve ezen árfolyammal számolva a 3.410.740, Forint vételár résznek CHF-ben meghatározott összege, mint kölcsönösszeg.

A ÁSZF. 8.1. pontja egyértelműen tartalmazta azon rendelkezést, hogy amennyiben a kölcsönszerződés aláírásától annak folyósításáig terjedő időszakban árfolyamváltozás következik be, akkor a kölcsönösszegnek a szerződésben meghatározott pénznemben kifejezett értéke megváltozhat, és ekkor a törlesztőrészek szerződés pénznemében megállapított értéke is ismételt megállapításra kerül. A 8.1. pont tartalmazta azt a számítási képletet is, amely alapján az árfolyamváltozásra tekintettel a folyósítandó 3.410.740,- Forint kölcsön CHF-ben meghatározott összege megállapítható. Ezen rendelkezést azt is rögzítette, hogy a folyósítás napján a K&H Bank Rt. által jegyzett deviza I. vételi árfolyam reciproka.

Mindezek tekintettel a bíróság megállapította, hogy a szerződés rendelkezései alapján egyértelműen kiszámítható a kölcsönösszeg forintban, illetve ezen összeg CHF-ben meghatározott ellenértéke, így

a bíróság megállapította, hogy a kölcsön összege, mint a szerződés tárgya egyértelműen pontosan meghatározható és kiszámítható volt, megfelelt a 6/2013. és 1/2016. Polgári Jogegységi Határozatban meghatározott követelményeknek, tehát a felperes nem hivatkozhat eredményesen a szerződés semmiségére a Hpt. 213.§ (1) bek. a) pontja alapján.

A felperesnek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjában foglalt érvénytelenségi hivatkozására a bíróság - osztva az alperesi érdemi ellenkérelemben foglaltakat - kiemeli, hogy a vételi és az eladási árfolyam alkalmazásából eredő, árfolyamrés, mint költség tisztességtelenné lett nyilvánítva, a jogalkotó DH1.tv. És DH2 törvénnyel - utólag - kiküszöbölte és orvosolta az érvénytelenségből eredő hátrányokat. Az alperesi pénzügyi a felperes által sem vitatottan elszámolási kötelezettségének eleget, így a felperesek hivatkozása nem foghatott helyt.

A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel a törlesztő részletek pontos összege, száma nem meghatározható a szerződés rendelkezései alapján. E tekintetben előadták, hogy nincsen meghatározva a teljes futamidő vonatkozásában a törlesztő részletek összege. Egy induló összeget nevez meg csak a szerződés, nincsen olyan meghatározás, amely alapján tudni lehetne, hogy a futamidő során, hogyan és milyen módon lehet majd meghatározni a törlesztő részletek összegét.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben e tekintetben előadták, hogy a szerződés 2. pontja és az ÁSZF 8.2. pontja egyértelműen tartalmazza a törlesztő részletek számát, az induló törlesztő részlet összegét és a törlesztési időpontokat. Az alperes álláspontja szerint téves azon felperesi hivatkozás, amely szerint bármiféle előírás lenne arra, hogy a szerződéskötéskor a teljes futamidőre vonatkozóan kellene tartalmaznia a szerződésnek a törlesztő részleteket.

A 1/2016. Polgári Jogegységi Határozat indokolásának IV/2. a-c) pontjában Kúria részletesen rögzítette, hogy a devizalapú kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, ha a szerződés rögzíti a törlesztő részletek számát, azok pontos száma,

vagy futamidő és a törlesztés gyakorisága megadásával. A szerződés meghatározza a törlesztő részletek összegét a számítás módja és az ehhez szükséges adatok egyértelmű megadásával.

A törlesztő részletek összege akkor tekinthető kiszámíthatónak, ha azt az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztő részletek esedékességekor pontosan meghatározható. A szerződés tartalmazza a törlesztési időpontokat, vagyis az egyes törlesztő részletek esedékességét, akár annak naptárszerű megjelölésével, akár annak más, egyértelmű meghatározásával. Az irányadó átszámítási időpont ugyanis - a felek eltérő rendelkezése hiányában - ipso iure a törlesztés(ek) napjában rögzül a Ptk. 231. § (2) bekezdésében írtakra tekintettel.

A bíróság a perbeli kölcsönszerződés 2. pontja egyértelműen rögzítette a törlesztő részletek számát, az első és utolsó törlesztő részlet esedékességének napját, az ÁSZF 8.2. pontja pedig az egyes törlesztő részletek esedékességének napját. A szerződésben meghatározásra került az induló törlesztő részlet összege CHF,-ben is.

A bíróság megállapította, hogy az ÁSZF 8.2. pontja is rendelkezett a tekintetben, hogy havi részletekben történik a kölcsön törlesztése, valamint a 8.2. pontban foglalt képlet alapján a törlesztő részletek kiszámításának módja is feltüntetésre került. Azt is rögzítette ezen pont, hogy a deviza forintra történő átváltása az esedékesség napját megelőző hónap 12. napjára a K & H Bank Rt. által

az adott devizanemre jegyzett deviza I. eladási árfolyam alapján az ÁSZF.-ben foglalt képlet szerint megállapított árfolyammal történik.

Mindezekre tekintettel a bíróság osztotta az alperesi érdemi ellenkérelemben foglaltakat, miszerint a szerződés egyértelműen tartalmazta a törlesztő részletek összegét, számát és esedékességét, a CHF-ben meghatározott összegét, ugyanakkor a bíróság azt is megállapította, hogy a szerződés és az ÁSZF alapján a törlesztő részletek összege a szerződés rendelkezései alapján kiszámíthatóak is, ezáltal meghatározottak, így a perbeli szerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdésének e) pontja alapján sem érvénytelen.

A fentiekben részletezett indokok alapján mivel a bíróság megállapította egyrészt, hogy a szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló felperesi elsődleges, másrészt a Hpt. 213.§ (1) bek. a), c) és e) pontjára alapított harmadlagos, valamint a szerződés 2. pontjában foglalt szerződéses rendelkezések és az ÁSZF 8.1. pontjának tisztességtelenségére irányuló másodlagos kereseti kérelem sem alapos, így ezen kérelmeket a bíróság a Pp. 213.§ (2) bekezdése alapján részítéletével elutasította.

Mivel a bíróság azt állapította meg, hogy az árfolyamkockázatról való megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a szerződés 8.2. pontjának az árfolyamkockázat teljes egészében a fogyasztóra telepítő rendelkezése a Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdése alapján tisztességtelen és így a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis, ezáltal a szerződő feleket nem kötik. Ez a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét eredményezi a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján. Így a szerződés teljes érvénytelenségére tekintettel a felperesnek elszámolási igénye keletkezett az alperesekkel szemben, azonban arra figyelemmel, hogy a felek közötti elszámoláshoz nem áll rendelkezésre valamennyi adat, így a bíróság jelen közbelső ítéletével az ÁSZF árfolyamkockázat fogyasztóra telepítő rendelkezésének érvénytelensége körében rendelkezett a felperes keresetének jogalapjáról.

A fentiek türéseire kötelezte a II. rendű alperesi engedményt.

Érvénytelenség fennállása esetén annak jogkövetkezményének Ptk. 237.§ (2) bekezdése szerinti levonásáról, a törzskönyv kiadására vonatkozó kereseti kérelemről, valamint a felek által fizetendő perköltségről további bizonyítást követően fog bíróság határozni.

A felperes az eljárás alatt vitatta, hogy a II. rendű alperest megilleti-e a jogalakító jog, azaz a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményét kérheti-e. Álláspontja szerint a II. rendű alperes kizárólag a követelés jogutóda és nem a szerződésből eredő követelés tekintetében jogutóda az engedményezőnek. Az engedményezés, tehát nem alkalmas a hitelezői pozíció átruházására. Az engedményes nem léphet az engedményező által harmadik személlyel kötött szerződésbe, sem az engedményező mellé, sem annak helyébe.

E körben a bíróság megjegyzi, hogy a peres eljárásban a felperesnek van kereseti kérelme a szerződés érvénytelenségének megállapítására és jogkövetkezményeinek levonására. A II. rendű alperest a bíróság tájékoztatta, hogy esetleges érvénytelenség esetén nem kell külön viszontkereseti kérelemmel élnie, amennyiben vitatja a felperes által meghatározott jogkövetkezmény alkalmazását. A bíróság rögzíti, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményének meghatározásakor nincs a felek kérelméhez kötve, hivatalból is rendelkezhet más jogkövetkezmény levonása tekintetében.

A II. rendű alperes, mint engedményes perben állása a kialakult joggyakorlat alapján volt kötelező,

hiszen a szerződés érvényességének kérdése kihat az általa, engedményezés útján megszerzett követelés érvényesítésére. Vele szemben a felperes tűrésre való kötelezés iránti kereseti kérelmet terjesztett elő.

Egyebekben a bíróság osztotta az I. rendű alperes által e körben előadott jogi érvelését, miszerint a II. rendű alperes nem csupán a követelés tekintetében jogutóda az engedményezőnek, hanem magának az engedményezőnek, mint hitelezőnek is, hiszen a Ptk. 329.§-a értelmében az engedményezés olyan jogutódlás, amellyel az engedményest ugyanazt a jogot szerzi meg, amely az engedményezőt megillette. Mindezek alapján jogosult a II. rendű alperes vitatni a felperes által kért jogkövetkezmény alkalmazását, de mint ahogy a fentiekben is rögzítette a bíróság erre vonatkozóan viszontkereseti kérelmet nem kell előterjesztenie.

A felperes hivatkozott arra, hogy a per tárgyalásának felfüggesztése lenne indokolt a C-932/2019. szám alatti előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Rögzíti a bíróság, hogy a Pp. 152.§ (2) bekezdésének alkalmazásával a tárgyalás akkor függeszthető fel, ha a megindított előzetes döntéshozatali eljárások és az eljárás tárgya összefügg. A bíróságnak először azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által hivatkozott C-932/2019. szám alatt EU Bíróságnál folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásban feltett kérdések a felperesi kereseti kérelem bírálására kihatnak-e.

A C-932/2019. számú előzetes döntéshozatali eljárás tekintetében a Győri Ítéltábla annak megválaszolását kérte az EU bíróságtól, hogy a fogyasztó akarata ellenére is alkalmaznia kell-e a 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1 törvény) 3. § (1) és (2) bekezdéseit. Ezek a jogszabályi rendelkezések a 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 6. cikk (1) bekezdésével ellentétesek lehetnek, amely esetben azok alkalmazásától a nemzeti bíróságnak el kell tekintenie.

Jelen bíróság álláspontja szerint nem vonható kétségbe, hogy a DH1 törvény 3. § (1) és (2) bekezdései a fogyasztók akaratától függetlenül ex lege fejtettek ki joghatást, ezért az árfolyamrés tisztességtelenségét és az ex tunc hatállyal a helyébe került MNB hivatalos árfolyam alkalmazandóságát tényként kell kezelni. Továbbá az árfolyamrés alkalmazásának kérdésköre jelen peres eljárás tárgyát nem képezte, így figyelemmel az rPtk. 272.§ (2) bekezdésében írtakra és az az alapján kialakult joggyakorlatra ezen eljárás tárgya már nem lehet. (BH2017.232.). A bíróság álláspontja szerint az EU Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásban hozandó döntése nem hat ki jelen jogvita érdemi elbírálására.

A bíróság a fentiekre tekintettel a tárgyalás felfüggesztését nem találta indokoltnak, mivel nem találta megállapíthatónak, hogy az árfolyamkockázat, illetve az egyéb érvénytelenségi ok szempontjából a fenti folyamatban lévő eljárásban az EU bíróságtól olyan új tartalmú jogértelmezés lenne várható, amely a kereseti kérelmek elbírálására érdemben kihatna, így a felperes felfüggesztés iránti kérelmét nem tartotta alaposnak és nem rendelkezett a tárgyalás felfüggesztéséről.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Pp. 233.§ (1) bekezdés alapítja meg.

dr. Kiss Éva sk.
bíró